

सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात विदर्भ पाणलोट
विकास मिशन अंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प
राबविण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : विपामि २००८/प्र.क्र.१०/जल-७,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ११ ऑगस्ट, २००८.

वाचा :-

- (१) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एससीवाय १२०५/प्र.क्र.१८९/म-७, दि.१९.१२.२००५
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय
- (२) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र. ५३२/जल-१२, दि. २८ फेब्रुवारी, २००६,
- (३) क्रमांक : एसएलएफ २००६/प्र.क्र. ४८० (भाग-२ब)/जल-१२, दि.१३ सप्टेंबर, २००६ व दि.१६ मे, २००७.
- (४) क्रमांक : एसएलएफ २००६/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दि.३१ ऑगस्ट, २००७.
- (५) क्रमांक : विपामि २००७/प्र.क्र.१२२/जल-७, दि.२ जानेवारी, २००८.
- (६) क्रमांक : विपामि २००७/प्र.क्र.१३१/जल-७, दि.११ जानेवारी, २००८.
- (७) क्रमांक - जलसं २००८/प्र.क्र.५६/जल-७, दि.११ एप्रिल, २००८.

प्रस्तावना :

विदर्भातील बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या सहा जिल्ह्यांकरीता शेतकऱ्यांच्या विकासासाठी आणि कल्याणासाठी विविध उपाययोजना करण्याकरीता शासनाने संदर्भाधीन महसूल व वन विभागाच्या दि.१९ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भासाठी विशेष पॅकेज जाहीर केले आहे. या कार्यक्रमात विदर्भाकरीता मराठवाडा पाणलोट विकास मिशनच्या धर्तीवर विदर्भ पाणलोट विकास मिशन स्थापन करणे व या मिशनद्वारे एकात्मिक पाणलोट व्यवस्थापन संकल्पनेच्या माध्यमातून पाणलोट विकासाची सर्व प्रकारची कामे करून पर्जन्याधारित शेतीमध्ये स्थिरता आणण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत या बाबींचा समावेश आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या दि.२८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची स्थापना करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरीता सन २००५-०६ या वर्षात रु.२.०० कोटी, सन २००६-०७ या वर्षात रु.१००.०० कोटी आणि सन २००७-०८ या वर्षात रु.१२५.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

२. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी कार्यक्षमतेने होण्याच्या वृष्टीकोनातून सुधारित सविस्तर मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दि.१३ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

३. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत संदर्भाधीन दि.१६ मे, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये नागपूर विभागातील नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांचा सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षापासून समावेश करण्यात आलेला आहे. दि.११ जानेवारी, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भ पाणलोट मिशन अंतर्गत अमरावती व नागपूर या दोन उपमिशनची स्थापना करण्यात आली आहे. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षाकरीता विदर्भ पाणलोट मिशन अंतर्गत अमरावती व नागपूर उपमिशनच्या कार्यक्रमास शासनाची मंजूरी देण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

नागपूर व अमरावती विभागातील सर्व ११ जिल्ह्यांमध्ये पाणलोट विकास कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत अमरावती पाणलोट विकास उपमिशन व नागपूर पाणलोट विकास उपमिशन अशा दोन उपमिशनची स्थापना दि.११ जानेवारी, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे. अमरावती व नागपूर विभागातील सर्व ११ जिल्ह्यांचा या दोन उपमिशन अंतर्गत समावेश करण्यात आला आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत अमरावती व नागपूर विभागातील ११ जिल्ह्यांमधील ६८ तालुक्यांतील १२१७ गावांचा समावेश आहे. या १२१७ गावांमधून ११६८ पाणलोट निघडण्यात आले असून त्यांचे क्षेत्र ६५६९९८ हेक्टर एवढे आहे.

२. अमरावती पाणलोट विकास उपमिशन अंतर्गत ६ जिल्ह्यांसाठी सन २००५-०६, २००६-०७ व २००७-०८ या आर्थिक वर्षांमध्ये एकूण रु.२०२.०० कोटी आणि नागपूर पाणलोट विकास उपमिशन अंतर्गत ५ जिल्ह्यांसाठी सन २००७-०८ मध्ये रु.२५.००

कोटी एषढा निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. सन २००८-०९ मध्ये विदर्भ पाणलोट मिशन अंतर्गत अमरावती पाणलोट उपमिशन व नागपूर पाणलोट उपमिशनचे कार्यक्रम राबविण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. या कार्यक्रमांतर्गत सन २००८-०९ साठी निधी मंजूरी व वितरणाचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

३. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यांना मिळणारा निधी व त्यामधून होणारा खर्च यांचे स्वतंत्र लेखे ठेवण्यात यावेत. तसेच या कार्यक्रमांतर्गत सुरू केलेल्या प्रकल्पावरच संदर्भाधीन दि.१३ सप्टेंबर, २००६ मधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार प्राप्त होणा-या निधीचा विनियोग करण्यात यावा.

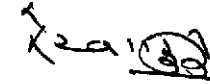
४. पाणलोट विकासाचे सक्षम परिणाम अल्प कालावधीत दिसून येण्यासाठी राज्यातील पाणलोटोची कामे गतिमान पद्धतीने पूर्ण करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे. या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी गतिमान पद्धतीने होण्यासाठी पाणलोटोची कामे मशीनद्वारे करण्यास संदर्भाधीन दि.११ एप्रिल, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

५. विदर्भ पॅकेज अंतर्गत जाहिर केलेल्या कार्यक्रमांचा आढावा सर्व स्तरावर वेळोवेळी घेण्यात येत असल्याने वरील कार्यक्रमांतर्गत झालेल्या आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा अहवाल संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वर १५ दिवसांनी शासनास न चुकता सादर करावा.

६. सवर शासन निर्णय शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक अंदाज १००८/प्र.क्र.१२५/ २००८/अर्थसंकल्प-३, दि.२२ एप्रिल, २००८ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार सचिव (जलसंधारण) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सवर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २००८०८१२११०१२८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रेखा भिडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,

मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

मुख्य सचिव, अतिरिक्त मुख्य सचिव,

शासनाचे सर्व प्रधान सचिव/सर्व सचिव,

सर्व विभागीय आयुक्त,

आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे

प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

संचालक, सामाजिक बनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,

जिल्हाधिकारी, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली.

संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई,

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिध्दी करिता),

विभागीय कृषि सहसंचालक, औरंगाबाद, लातूर

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली.

सहसंचालक, सामाजिक बनीकरण वृत्ते, औरंगाबाद.

सहसंचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, मनीष प्रशासन भवन, ५ वा माळ, मंत्रालयासमोर, मुंबई ४०० ०३२ (२ प्रती)

संपर्क अधिकारी (मिथोजन विभाग), महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क यांचे कार्यालय, मुंबई (प्रसिध्दी)

महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,

महालेखापाल, (लेखा व अनुलेखिता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर

जिल्हा कोषागार अधिकारी, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व उप सचिव/अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी (जलसंधारण प्रभाग) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,

कार्यासन व्यव-१५ व कार्यासन अर्थसंकल्प-३, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

कक्ष अधिकारी/कार्यासन क्र.जल-११, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

नियंत्रणस्ती जल-७.